

Kritik mot Stockholms tingsrätt och Solna tingsrätt för långsam handläggning av ett tvistemål

---

Anmälan

AA framförde, genom ombudet BB, klagomål mot Stockholms tingsrätt och Solna tingsrätt med anledning av långsam handläggning av ett tvistemål. Han anmärkte även på att skrivelser och muntliga förfrågningar inte hade besvarats av Solna tingsrätt.

Utredningen

Dagboksblad i Stockholms tingsrätts mål B 5953-03 och Solna tingsrätts mål T 1510-07 fordrades in och granskades. Vidare hämtades muntliga upplysningar in från rådmannen CC.

Av utredningen och anmälan framgick i huvudsak följande. Vid en huvudförhandling i slutet av maj 2004 i ett brottmål i vilket AA var tilltalad avskiljdes målsägandens skadeståndsanspråk för att handläggas i den för tvistemål stadgade ordningen. CC, som var ordförande vid huvudförhandlingen, utgick från att den kansliföreståndare som förde anteckningarna vid sammanträdet i enlighet med gängse rutiner skulle se till så att ett nytt mål lades upp. Av okänd anledning – kansliföreståndaren har gått i pension sedan några år tillbaka – kom dock så inte att ske. Detta uppdagades inte förrän målsäganden i brottmålet i januari 2006 kontaktade tingsrätten. Ett nytt mål, med målsäganden som kärke och AA som svarande, lades upp och handlades vid Stockholms tingsrätt fram till slutet av mars 2007 då målet överfördes till Solna tingsrätt.

Efter viss ytterligare skriftväxling sattes målet ut till huvudförhandling den 5 november 2007. På begäran av käranden beslutades emellertid den 2 november att ställa in förhandlingen. Därefter syntes i princip inga åtgärder ha vidtagits i målet, förutom en preliminärbokning av en huvudförhandling till april 2009. Under den tiden gav AA:s ombud in två skrivelser till tingsrätten. I den andra skrivelsen, som kom in till tingsrätten i augusti 2008, begärdes uttryckligen besked angående vilka åtgärder tingsrätten avsåg att vidta i målet. Ombudet hade även muntlig kontakt med tingsrätten vid två tillfällen och angav då bl.a. att han förväntade sig svar på sin fråga.

Jag fann inte tillräcklig anledning att begära in ett skriftligt yttrande från Stockholms tingsrätt beträffande handläggningen där.

Däremot remitterades ärendet till Solna tingsrätt för yttrande över handläggningen av målet sedan den 2 november 2007.

Tingsrätten (lagmannen DD) kom in med ett yttrande till vilket hade fogats upplysningar från chefsrådmannen EE och rådmannen FF.

FF

Sedan den utsatta huvudförhandlingen den 2 november 2007 hade ställts in kom målet till följd av förbiseende i förening med hög arbetsbelastning på roteln att bli liggande utan att ny tid för huvudförhandling bestämdes. När detta upptäcktes i samband med en allmän genomgång av äldre mål på roteln per den 31 oktober 2008 bokades ny tid för huvudförhandling med BB till den 24 april 2009.

I brottmålet mot AA hade advokaten GG varit förordnad som målsägandebiträde för JJ. Vid huvudförhandlingen i brottmålet hade jur.kand. HH, Advokatfirman GG AB, med entledigande av GG, förordnats till nytt målsägandebiträde. HH hade emellertid inte därefter biträtt JJ vid det sammanträde för muntlig förberedelse som hållits i det avskilda tvistemålet innan detta överlämnades till Solna tingsrätt. JJ hade då biträtts av en annan person, vilken hon själv hade anlitat som ombud. Vidare hade HH, när det blev aktuellt att sätta ut målet till huvudförhandling, meddelat att hon inte längre var beredd att biträda JJ.

I samband med att huvudförhandlingen den 2 november 2007 ställdes in uppgav JJ att hon fortfarande ville ha ett målsägandebiträde, men att hon inte längre hade förtroende för HH.

När kontakt togs med HH för bokning av ny tid för huvudförhandling vidhöll hon att hon inte längre var beredd att biträda JJ och hänvisade till GG. Därefter meddelade GG att hon var förhindrad att biträda JJ vid huvudförhandling den 24 april 2009 samt att hon inte heller var villig att på nytt förordnas till målsägandebiträde JJ, eftersom JJ tidigare hade uppgett att hon inte hade förtroende för GG.

Min avsikt var därefter att ta kontakt med KK, som JJ hade sagt sig fortfarande ha förtroende för, och med JJ för att få deras synpunkter på ett eventuellt byte av målsägandebiträde. Detta kom emellertid, bl.a. på grund av arbetsläget på roteln och sjukdom, att dröja alltför länge.

Kontakt har nu tagits med GG, som har förklarat att hon inte har möjlighet att åta sig uppdraget som målsägandebiträde för JJ.

Tid för huvudförhandling har därefter bokats med BB till den 15 februari 2010.

JJ kommer i samband med kallelsen till huvudförhandling att få tillfälle att yttra sig i frågan om ett eventuellt byte av målsägandebiträde innan beslut i den frågan fattas.

Det dröjsmål med handläggningen av målet som har förekommit sedan den 2 november 2007 är självfallet inte godtagbart.

EE

Solna tingsrätt sammanlades den 1 april 2007 med bl.a. vissa delar från Stockholms tingsrätt. Solna tingsrätt är numera organiserad i två större och en mindre avdelning. På vardera av de två större avdelningarna arbetar 9 domare under ledning av en chefsrådmän. Avdelningarna är indelade i tre rotlar. På varje rotel arbetar två rådmän och en fiskal. En av rådmännen har uppdrag att vara samordnare.

[---]

FF, som är samordnare för en av rotlarna på avdelning 2, har varit ansvarig för det mål som upplysningarna avser.

Det dröjsmål med handläggningen av målet som har förekommit är självfallet inte acceptabelt. Dröjsmålet kan emellertid i någon mån förklaras av den mycket höga arbetsbelastning som under den tid som anmälan avser har rått på roteln. Det påfrestande arbetsläget har bl.a. haft sin grund i att en av rotelns domare var tjänstledig och att roteln under viss tid därför var underbemannad. En annan orsak till den höga arbetsbelastningen var att tingsrätten ända sedan sammanläggningen har varit underdimensionerad, vilket har medfört en ständig pågående expansion. För rotelns del har detta bl.a. inneburit att mera erfaren sekreterarpersonal, som behövts för utbyggnaden av en ny avdelning, har ersatts med nyanställda medarbetare i behov av utbildning.

Tingsrätten är väl medveten om vikten att se till att mål inte blir liggande utan bevakning. Tingsrätten avser därför att ytterligare understryka vikten av att gällande rutiner i det avseendet efterlevs.

DD

Förklaringen till dröjsmålet är de omständigheter som FF och EE redovisar. Dröjsmålet är emellertid inte ursäktligt och tingsrätten beklagar det skedda.

AA yttrade sig.

Bedömning

Den inledande handläggningen vid Stockholms tingsrätt

Vid en huvudförhandling i ett brottmål i slutet av maj 2004 beslutade tingsrätten att ett enskilt anspråk från målsäganden skulle avskiljas för att handläggas i den för tvistemål stadgade ordningen.

Något tvistemål kom emellertid inte att läggas upp förrän i januari 2006, efter det att målsäganden hade kontaktat tingsrätten. Det har inte gått att klarlägga anledningen till denna i sig allvarliga brist i handläggningen, men ingenting tyder på att det berott på bristande rutiner vid tingsrätten. Jag anser mig därför kunna utgå från att det berott på ett enstaka förbiseende. Eftersom det inträffade medförde att målet inleddes drygt ett och ett halvt år senare än det skulle ha gjort, borde tingsrätten naturligtvis sedan detta uppdragats ha handlagt målet med stor skyndsamhet.

Tingsrätten förtjänar kritik för sin handläggning.

Handläggningen vid Solna tingsrätt efter den 2 november 2007

Sedan målet överförts till Solna tingsrätt och där färdigberetts har målet satts ut till huvudförhandling i november 2007. Denna förhandling kom dock att ställas in några dagar dessförinnan. Tingsrättens handläggning därefter har inskränkt sig till att en huvudförhandling har preliminärbokats till april 2009 och till att det nu, sedan detta ärende inletts hos JO, planerats för en huvudförhandling i februari i år.

Enligt 42 kap. 6 § tredje stycket rättegångsbalken ska rätten driva förberedelsen med inriktning på ett snabbt avgörande. Den handläggning – eller snarare avsaknad av handläggning – som förevarit vid Solna tingsrätt sedan huvudförhandlingen i november 2007 ställdes in, är naturligtvis inte förenlig med det nyss nämnda skyndsamhetskravet. Den uteblivna handläggningen är särskilt allvarlig eftersom tingsrätten måste ha känt till att målet – av anledningar som den tingsrätten förvisso inte kan klandras för – redan i november 2007 var alltför gammalt. Det har

således funnits anledning att behandla målet med prioritet. Tingsrätten borde därför givetvis ha satt ut målet till huvudförhandling igen långt tidigare än som blev fallet.

Jag noterar vidare att tingsrätten avstått från att kommentera underlåtenheten att besvara BB skrivelse och muntliga förfrågningar om målets fortsatta handläggning. Det är självfallet inte acceptabelt att en domstol inte besvarar förfrågningar från ett ombud för part i ett pågående mål.

Tingsrätten förtjänar således allvarlig kritik för bristerna i handläggningen där.

Slutligen kan jag endast konstatera att det är fullständigt oacceptabelt att ett skadeståndsanspråk som en målsägande framställde vid en huvudförhandling i maj 2004 efter mer än fem och ett halvt år fortfarande inte prövats av domstol.